

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2007
Proba scrisă la MATEMATICĂ
PROBA D
Varianta 016

Proba D. Programa M1. Filiera teoretică, specializarea Științe ale naturii; Filieră tehnologică, profil Tehnic, toate specializările
 ♦ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

La toate subiectele se cer rezolvări cu soluții complete

SUBIECTUL I (20p)

- (4p) a) Să se calculeze modulul numărului complex $z = i + i^2 + \dots + i^7$.
- (4p) b) Să se afle partea reală a numărului complex $\frac{1}{1+i}$.
- (4p) c) Să se calculeze raza cercului circumscris triunghiului cu vârfurile $A(3;0), B(0;3), C(3;3)$.
- (4p) d) Să se afle volumul unui cub cu diagonala de lungime $\sqrt{12}$.
- (2p) e) Să se calculeze $\sin \pi + \sin \frac{\pi}{2}$.
- (2p) f) Să se determine ecuația mediatoarei segmentului $[AB]$, unde $A(4;3)$ și $B(-4;3)$.

SUBIECTUL II (30p)
1.

- (3p) a) Să se calculeze $g(3)$, unde funcția $g : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ este inversa funcției $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = 2x + 3$.
- (3p) b) Să se calculeze suma $C_8^0 + C_8^1 + \dots + C_8^8$.
- (3p) c) Să se afle produsul elementelor inversabile față de înmulțire ale inelului $(\mathbf{Z}_5, +, \cdot)$.
- (3p) d) Să se determine probabilitatea ca un element al mulțimii $\{2;4\}$ să fie soluție a ecuației $\log_2(4x - 4) = 2$.
- (3p) e) Să se calculeze produsul rădăcinilor polinomului $f = X^4 - 7X^2 + 3 \in \mathbf{C}[X]$.
2. Se consideră funcția $f : \mathbf{R} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{x^2 + 1}{x}$.
- (3p) a) Să se arate că $f(x) = x + \frac{1}{x}$, $x \in \mathbf{R} \setminus \{0\}$.
- (3p) b) Să se calculeze $f'(x)$, $x \in \mathbf{R} \setminus \{0\}$.
- (3p) c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1}$.
- (3p) d) Să se determine ecuația asimptotei către $+\infty$ la graficul funcției f .
- (3p) e) Să se determine punctele de extrem local ale funcției f .

SUBIECTUL III (20p)

Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} \omega^2 & \omega \\ -1 & -\omega^2 \end{pmatrix}$ și $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ din $M_2(\mathbf{C})$, unde ω este o rădăcină a ecuației $x^2 + x + 1 = 0$ și funcția $f : M_2(\mathbf{C}) \rightarrow M_2(\mathbf{C})$, $f(X) = X^2 - 3X$.

- (4p) a) Să se arate că $(x-1)(x^2 + x + 1) = x^3 - 1$, $\forall x \in \mathbf{C}$.
- (4p) b) Să se arate că $\omega^2 + \omega + 1 = 0$ și că $\omega^3 = 1$.
- (4p) c) Să se determine matricea A^2 .
- (2p) d) Să se demonstreze că $(I_2 + A)(I_2 - A) = I_2$.
- (2p) e) Să se demonstreze că matricea $(I_2 + A)$ este inversabilă și să se afle inversa ei.
- (2p) f) Să se calculeze rangul matricei $B = A + A^2 + A^3 + \dots + A^{2007}$.
- (2p) g) Să se calculeze $f(B)$.

SUBIECTUL IV (20p)

Se consideră funcțiile $f, g : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \arctgx$ și $g(x) = f(x) - \ln(1+x^2)$ și se definește sirul $(a_n)_{n \geq 1}$, $a_n = f(1) + f(2) + \dots + f(n)$, $\forall n \geq 1$.

- (4p) a) Să se calculeze $f'(x)$, $\forall x \in \mathbf{R}$.
- (4p) b) Să se calculeze $g'(x)$, $\forall x \in \mathbf{R}$.
- (4p) c) Să se arate că f nu are puncte de extrem local, iar g are un singur punct de extrem local.
- (2p) d) Să se arate că sirul $(a_n)_{n \geq 1}$ este strict crescător.
- (2p) e) Să se calculeze $\int_0^1 f(x) dx$.
- (2p) f) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$.
- (2p) g) Să se arate că $\int_0^1 g(x) dx \leq \arctg \frac{1}{2} - \ln \frac{5}{4}$.

Varianta 016

SUBIECTUL I

a) 1; b) $\operatorname{Re}\left(\frac{1}{1+i}\right)=\frac{1}{2}$; c) $R=\frac{3\sqrt{2}}{2}$; d) 8; e) 1; f) $x=0$.

SUBIECTUL II

1.

a) $g(3)=0$; b) $C_8^0 + C_8^1 + \dots + C_8^8 = 2^8$; c) $\hat{1} \cdot \hat{2} \cdot \hat{3} \cdot \hat{4} = \hat{4}$; d) $\frac{1}{2}$; e) 3.

2.

a) Calcul direct.

b) $f'(x)=1-\frac{1}{x^2}$, $x \in \mathbf{R} \setminus \{0\}$.

c) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)-f(1)}{x-1}=f'(1)=0$.

d) $y=x$ asimptotă oblică spre $+\infty$.

e) $f'(x)=0$ admite soluțiile $x_1=1$, $x_2=-1$ și $f'(x)>0$ pentru $x \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty)$ și $f'(x)<0$ pentru $x \in (-1, 0) \cup (0, 1)$. Atunci $x_1=1$ și $x_2=-1$ sunt puncte de extrem local.

SUBIECTUL III

a) Calcul direct.

b) Dacă ω este o rădăcină a ecuației $x^2 + x + 1 = 0$, atunci $\omega^2 + \omega + 1 = 0$. Prin înmulțirea cu $\omega - 1$ și ținând cont de a), rezultă $\omega^3 - 1 = 0$, deci $\omega^3 = 1$.

c) $A^2 = O_2$.

d) $(I_2 + A)(I_2 - A) = I_2 - A^2 = I_2$.

e) $\det(I_2 + A) = 1 \neq 0$, rezultă că matricea $I_2 + A$ este inversabilă și ținând cont de d) avem $(I_2 + A)^{-1} = I_2 - A$.

f) Deoarece $A^2 = O_2$, rezultă că $B = A$. Cum $\det(B) = 0$ avem că $\operatorname{rang}(B) = 1$.

g) $f(B) = f(A) = -3A$.

SUBIECTUL IV

a) $f'(x)=\frac{1}{1+x^2}$, $x \in \mathbf{R}$.

b) $g'(x)=\frac{1-2x}{1+x^2}$, $x \in \mathbf{R}$.

c) $f'(x) > 0$ pentru orice $x \in \mathbf{R}$, rezultă că f este strict crescătoare pe $\mathbf{R}$, deci nu are puncte de extrem.

$g'(x) = 0$ admite soluția $x = \frac{1}{2}$ și $g'(x) > 0$ pentru $x \in \left(-\infty, \frac{1}{2}\right)$ respectiv $g'(x) < 0$

pentru $x \in \left(\frac{1}{2}, \infty\right)$, rezultă că $x = \frac{1}{2}$ este punct de maxim local.

d) Cum $a_{n+1} - a_n = f(n+1) > f(0) = 0$ pentru orice $n \geq 1$, rezultă că sirul $(a_n)_{n \geq 1}$ este crescător.

e) $\frac{\pi - 2 \ln 2}{4}$;

f) $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \frac{\pi}{2}$.

g) $g(x) \leq g\left(\frac{1}{2}\right)$ oricare ar fi $x \in \mathbf{R}$ și $\int_0^1 g(x) dx \leq \int_0^1 g\left(\frac{1}{2}\right) dx = \arctg \frac{1}{2} - \ln \frac{5}{4}$.